

KRŠITVE AVTORSKIH PRAVIC NA SPLETU
V EVROPSKI UNIJI
GLASBA, FILMI IN TELEVIZIJA (2017–2018), TRENDI IN DEJAVNIKI

POVZETEK

KRŠITVE AVTORSKIH PRAVIC NA SPLETU V EVROPSKI UNIJI GLASBA, FILMI IN TELEVIZIJA (2017–2018), TRENDI IN DEJAVNIKI

ISBN 978-92-9156-271-8 doi: 10.2814/907556 TB-03-19-814-EN-N

© Urad Evropske unije za intelektualno lastnino, 2019
Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira.

PROJEKTNA SKUPINA URADA EUIPO

Nathan Wajzman, glavni ekonomist
Francisco García-Valero, ekonomist
Altair Breckwoldt Jurado, pomočnica za raziskave

ZAHVALA

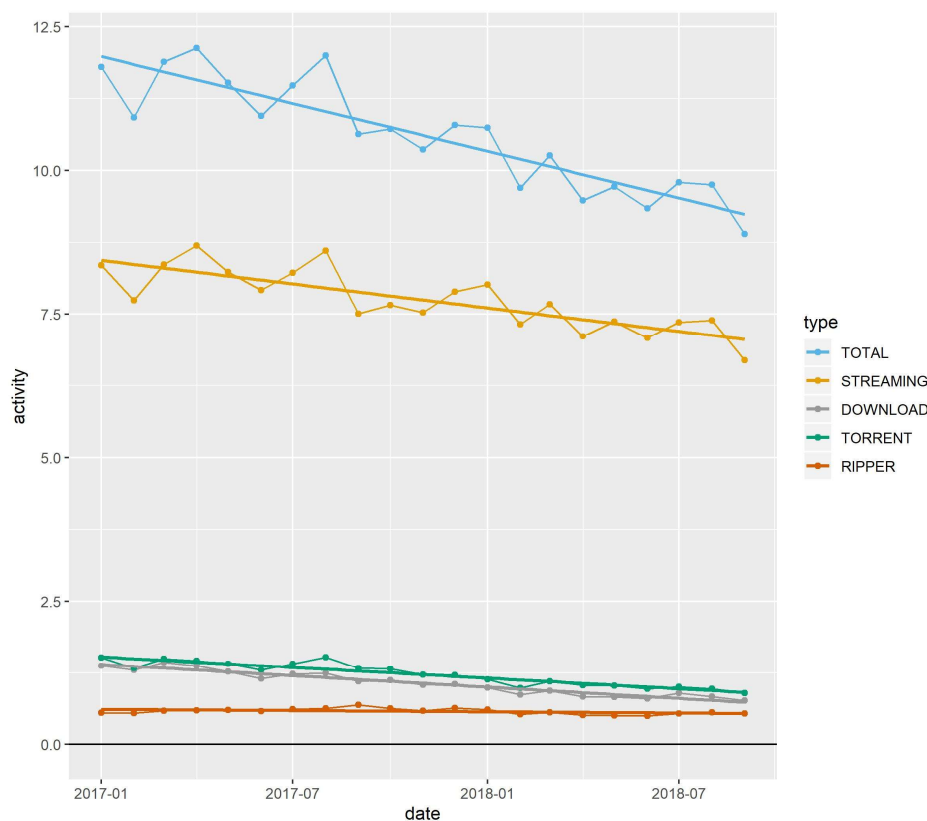
Avtorji se zahvaljujejo Alexandru Cuntzu iz Svetovne organizacije za intelektualno lastnino ter Raphaëlu Bergerju in Olivierju Muzerellu iz urada La Haute Autorité pour la diffusion des œuvres et la protection des droits sur internet (Hadopi) za njihove koristne pripombe k osnutku poročila.

Povzetek

To poročilo obravnava uporabo vsebin, ki kršijo avtorske pravice, povezane s televizijskimi programi, glasbo in filmi, v 28 državah članicah EU z različnimi namiznimi in mobilnimi načini dostopa, vključno s pretakanjem, prenosom datotek, *torrenti* in programsko opremo za „ripanje“. Poročilo je sestavljeno iz dveh delov, opisne analize trendov uporabe vsebin, ki kršijo avtorske pravice, in ekonometrične analize dejavnikov, ki vplivajo na razlike v stopnjah piratstva med državami članicami EU.

Analiza temelji na veliki zbirki podatkov o dostopu do piratske glasbe, filmov in televizijskih programov v vseh 28 državah članicah za obdobje od januarja 2017 do septembra 2018. Podatki zajemajo fiksne in mobilne naprave ter glavne načine dostopa: pretakanje, prenos podatkov, *torrenti* in „ripanje“ med pretakanjem.

Dobra novica je, da se obseg digitalnega piratstva zmanjšuje, kot je prikazano na spodnjem grafikonu. Med letoma 2017 in 2018 se je splošno dostopanje do piratskih vsebin zmanjšalo za 15 %. Upad je bil najbolj izrazit na področju glasbe, in sicer je znašal 32 %, sledijo pa filmi (19 %) in televizija (8 %).

Vendar je piratstvo še vedno velik problem, v nekaterih državah članicah večji kot v drugih. Povprečen uporabnik interneta v EU je v letu 2018 dostopal do piratskih vsebin 9,7-krat mesečno, od skoraj 26-krat mesečno v Latviji in Litvi do manj kot 4-krat mesečno na Finskem.

Namen ekonometrične analize v oddelku 5 je pojasniti razlike med državami članicami. Na podlagi pregleda obstoječe literature in razpoložljivih virov podatkov je bilo proučenih več dejavnikov, ki bi lahko vplivali na uporabo piratskih vsebin v posameznih državah. Ti dejavniki so vključevali socialno-ekonomske spremenljivke (ravni dohodka, izobrazbe, neenakosti in brezposelnosti), demografske spremenljivke, kot je delež mladih v prebivalstvu, spremenljivke, povezane z značilnostmi zadevnega trga, vključno z velikostjo trga, obsegom internetne infrastrukture in številom razpoložljivih zakonitih ponudb za različne vrste vsebin, ter odnos do kršitev pravic intelektualne lastnine, o katerem poroča študija o dojemanju intelektualne lastnine, ki jo je objavil urad EUIPO.

Med socialno-ekonomskimi dejavniki raven **dohodka na prebivalca** in stopnja **neenakosti** dozdevno najbolj vplivata na uporabo piratskih vsebin: visok dohodek na prebivalca in nizka stopnja dohodkovne neenakosti sta povezana z nižjimi stopnjami nezakonite uporabe. Pomembna je tudi skupna **velikost trga**, merjena s številom uporabnikov interneta v državi: povprečna uporaba piratskih vsebin je manjša v večjih državah članicah, če so vse druge okoliščine enake. Višja stopnja **sprejemanja digitalnega piratstva**, ugotovljena v študiji dojemanja intelektualne lastnine, je povezana tudi z višjo ravno uporabe piratskih vsebin.

Tudi nekatere druge proučene spremenljivke so dozdevno vplivale na uporabo piratskih vsebin, vendar pa vpliv ni bil povsem jasen. Na primer, **poznavanje zakonitih ponudb** (kot je ugotovljeno v študiji dojemanja intelektualne lastnine) dozdevno zmanjšuje uporabo piratskih filmov, a povečuje uporabo piratskih televizijskih vsebin, na uporabo piratske glasbe pa nima statistično pomembnega vpliva. Zdi se, da je razmerje med zakonito ponudbo in piratstvom zapleteno in ga je potrebno proučiti v dodatni študiji.

V okviru nadaljnje študije, ki bo izvedena leta 2020, bo proučena uporaba posameznih piratskih filmov v vseh 28 državah članicah, po možnosti v primerjavi z zakonito uporabo zadevnih vsebin (npr. prihodki iz prodaje kino vstopnic).